

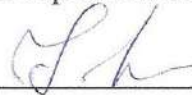
Національний університет
«Острозька академія»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова Приймальної комісії
Національного університету
«Острозька академія»

 І. Д. Пасічник

«26» квітня 2024 року

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

для вступників до аспірантури зі спеціальності
052 «Політологія»

Острог – 2024

Програма вступного випробування для вступників до аспірантури для здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 052 «Політологія». / Укладачі д. пол. н., проф. Мацієвський Ю. В, к. н. держ. упр., доц. Лебедюк В. М. Острог: НаУОА, 2024.

Програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри національної безпеки та політології (Протокол № 8 від 19 березня 2024 року).

Завідувач кафедри національної безпеки
та політології

Микола РОМАНОВ

Програма розглянута та схвалена на засіданні Приймальної комісії Національного університету «Острозька академія» (Протокол № 8 від 26 квітня 2024 року)

Відповідальний секретар
приймальної комісії

Марія МАТВІЙЧУК

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Мета фахового вступного випробування полягає у з'ясуванні рівня теоретичних знань та практичних навичок вступників на освітньо-наукову програму «Політологія» для здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 052 «Політологія», на основі освітнього ступеня магістра (ОКР спеціаліста), здобутого за цією або іншою спеціальністю.

Результати фахового вступного випробування використовуватимуться під час формування рейтингового списку та конкурсного відбору вступників у межах ліцензованого обсягу.

II. ПОРЯДОК СКЛАДАННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ІСПИТУ

Організація фахового вступного іспиту здійснюється відповідно до Положення про приймальну комісію Національного університету «Острозька академія» та Положення про організацію та проведення вступних випробувань у Національному університеті «Острозька академія» <https://vstup.oa.edu.ua/prijmalna-komisiya/polozhennya-prijmalnoi-komisii> та Положення про приймальну комісію Національного університету «Острозька академія».

Вступне випробування проводиться в усній формі з таких дисциплін як: «Вступ до політичної науки», «Конституційне право України», «Історія політичної думки», «Теорія міжнародних відносин» і «Порівняльна політологія».

Вимоги до здібностей і підготовленості вступників

Для успішного засвоєння освітньо-наукової програми доктора філософії вступники повинні мати базову вищу освіту та здібності до оволодіння знаннями, уміннями і навичками в галузі. Обов'язковою умовою є вільне володіння державною мовою.

Щоб успішно скласти екзамен, вступники повинні

знати:

- категоріальний і понятійний апарат сучасної політичної теорії;
- основні етапи розвитку національної і зарубіжної політичної думки;
- особливості організації державної влади в Україні і в зарубіжних країнах;
- основні підходи і школи сучасної політичної теорії, теорії міжнародних відносин, їх концептуальні і методологічні особливості;
- базові засади методології політичних досліджень;

Вступники повинні

вміти:

- самостійно вести політичні дослідження, розробляти програми конкретних досліджень, виробляти рекомендації щодо впровадження окремих політик на різних рівнях;
- знаходити і аналізувати політичну інформацію, обробляти її з допомогою сучасних методів;

- володіти навичками теоретичного аналізу і узагальнення соціально-політичної інформації;
- володіти навичками прогнозування, розробляти рекомендації для вирішення практичних питань центральними і місцевими органами влади, суспільно-політичними організаціями, партіями тощо, надавати їм теоретичну і методичну допомогу з вивчення і аналізу політичного життя суспільства та регіонів;
- проводити аналіз і давати оцінку прийнятим рішенням, постановам органів законодавчої, виконавчої влади, партійних і громадських організацій, їх лідерів;
- володіти методикою викладання суспільно-гуманітарних дисциплін, кваліфіковано виконувати педагогічну та виховну роботу у навчальних закладах;
- перекладати оригінальну спеціальну літературу, редагувати наукові тексти, вільно володіти однією з іноземних мов у своїй професійній діяльності.

ІІІ. НАВЧАЛЬНИЙ МАТЕРІАЛ, ЯКИЙ ВІНОСИТЬСЯ НА ФАХОВЕ ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ ТА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ З ДИСЦИПЛІНИ «ВСТУП ДО ПОЛІТИЧНОЇ НАУКИ»

1. Еволюція уявлень про предмет політології, її основні закони і методи.
2. Головні питання політичної науки;
3. Типологія політичних систем. Стабільність і зміна політичних систем;
4. Сутність політичної влади, її характерні ознаки та різновиди;
5. Поняття політичного режиму та його ознаки;
6. Ознаки та форми демократії;
7. Стан та еволюція політичного режиму в Україні;
8. Траєкторії посткомуністичних режимів;
9. Тоталітаризм як соціальний і політичний феномен;
10. Сутність авторитаризму, форми та ознаки авторитарних режимів;
11. Демократизація та її обмеження: структурні та актороцентричні пояснення;
12. Поняття, структура та концепції політичної еліти;
13. Поняття політичної стабільності. Теоретичні підходи до вивчення стабільності і конфлікту;
14. Генеза держави, її атрибути та головні риси. Держава та громадянське суспільство;
15. Структура та функції держави. Форми правління та державного устрою;
16. Особливості парламентської, президентської та змішаної республік;
17. Основні партійні системи;
18. Поняття, ознаки та теорії політичної культури;
19. Поняття нації. Сучасні концепції нації;
20. Поняття націоналізму. Різновиди націоналізму;
21. Наслідки президентських і парламентських виборів на стан демократії в Україні.

22. Помаранчева революція і Євромайдан. Їх вплив на політичні процеси в Україні;
23. Російська агресія проти України: причини, етапи, наслідки.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Воронов І. Правова держава як предмет політологічного аналізу. Монографія. – К.: Віра ІНСАЙТ, 2000. – 250 с.
2. Гайєк Ф. Право, законодавство і свобода. Нове визначення ліберальних принципів справедливості і політичної економії. Т. I-III. – К.: Аквілон-Прес, 2000. – 448 с.
3. Гринюк Р. Ідея правової держави: теоретико-правова модель і практична реалізація. – К.: Ін Юре, 2004. – 388 с.
4. Енциклопедія політичної думки. – К.: Дух і Літера, 2000. – 472 с.
5. Колодій А. На шляху до громадянського суспільства. Теоретичні засади і соціокультурні передумови демократичної трансформації в Україні. Монографія. – К.: Червона калина, 2002. – 276 с.
6. Конончук С. Розвиток демократії в Україні: 2000 рік. – К.: Україна, 2001. – 316 с.
7. Мадяр Б., Мадловіч Б. Посткомуністичні режими: актори, інституції та динаміка. Короткий путівник / пер. з англ. Олександр Тирон. — Бостон: Academic Studies Press, 2023. <https://www.postcommunistregimes.com/wp-content/uploads/2023/12/2023-MM-Concise-Field-Guide-Ukrainian.pdf>
8. Мадяр Б., Мадловіч Б., Патрональна демократія в Україні та російське вторгнення. Російсько-українська війна. Том перший / частковий пер. з англ. Олександр Тирон. — Бостон: Academic Studies Press, 2024.
9. Мацієвський Ю. У пастці гібридності: зигзаги трансформацій політичного режиму в Україні (1991-2014): монографія / Ю. В. Мацієвський. – Чернівці: Книги – XXI, 2016. – 552 с.
10. Мацієвський, Ю. (2020). Змішані цінності і суспільні обмеження: чому запит на «сильну руку» не призведе до авторитаризму в Україні. Соціологія: теорія, методи, маркетинг, 4, 43–67. DOI 10.15407/sociology2020.04.043
11. Мацієвський, Ю. (2020). Від партій-субститутів до справжніх партій: чи можливо це в Україні? *Політичні партії і вибори: українські та світові практики*: Зб. ст. і тез за результатами IV міжнародної наукової конференції “Політичні партії і вибори: українські та світові практики”. А. Романюк і В. Литвин (ред.). (Вип. 4, сс. 282–286). Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка. <https://eprints.oa.edu.ua/8388/>
12. Мацієвський, Ю. (2012) Пастка обмеженого доступу. Критика (5:175). pp. 2-6. <https://eprints.oa.edu.ua/1420/>
13. Мацієвський, Ю. (2011). Інволюція конституціоналізму і квазі-авторитарний режим в Україні. *Вибори і демократія*, Вип. 3, 49–56. <https://eprints.oa.edu.ua/1118/>
14. Жерар М. Принцип суверенітету. Історія та основи новітньої влади. – Л.: Кальварія, 2003. – 212 с.
15. Основи демократії / Авт. колектив: М. Безсонова, О. Бірюков, С. Бондарчук та ін.; За заг. ред. А. Колодій. – К.: Ай Бі, 2002. – 684 с.

16. Патнам Р. та ін. Творення демократії: Традиції громадянської активності в сучасній Італії / Р. Д. Пантам разом з Р. Мокарді та Р. Н. Нанетті. – К.: Основи, 2001. – 302 с.
17. Політична система сучасної України: особливості становлення, тенденції розвитку / За ред. Ф. М. Рудича. – К.: Парламентське видавництво, 2002. – 327 с.
18. Фрідріх А. Гайек. Конституція свободи. – Львів: Літопис, 2002. – 556 с.
19. Шаповал В. Вищі органи сучасної держави. Порівняльний аналіз. – К.: Програма Л, 1995. – 136 с.
20. Шумпетер Й. Капіталізм, соціалізм і демократія. – К.: Основи, 1995. – 528 с.
21. Magyar, B., and Madlovics B. *The Anatomy of Post-Communist Regimes: A Conceptual Framework*. Central European University Press, 2020. <https://www.postcommunistregimes.com/wp-content/uploads/2021/02/2021.09.10.-Magyar-Madlovics-The-Anatomy-of-Post-Communist-Regimes.pdf>
22. Matsiyevsky, Y. (2021). Internal Conflict or Hidden Aggression: Competing Accounts and Expert Assessments of the War in Ukraine's Donbas. In: *Civil War? Interstate War? Hybrid War? Dimensions and Interpretations of the Donbas Conflict in 2014-2020*. Edited by Jakob Hauter. Ibidem-Verlag. 2021. P.165-190. <https://www.ibidem.eu/en/civil-war-interstate-war-hybrid-war-9783838213835.html>
23. Matsiyevsky, Y. (2018). Ukraine's Regime Is Less Stable than It Was under Yanukovich: A Third Year Comparison. PONARS Eurasia policy memo # 517, <http://www.ponarseurasia.org/memo/ukraine-regime-less-stable-than-under-yanukovich-third-year-comparison>
24. Matsiyevsky, Y. (2018). Revolution without Regime Change: The Evidence from the Post-Euromaidan Ukraine. *Communist and Post-Communist Studies*, 51(4), 349–359. <https://doi.org/10.1016/j.postcomstud.2018.11.001>
25. Лебедюк В.М., Мацієвський Ю.В. Наукове вивчення виборчого процесу в Україні / Політична наука в Україні (1991–2016) : колективна монографія / За ред. М.С. Кармазіної. – К.: ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2016. – С. 326–352.
26. Лебедюк В.М. Конфігурація партійної системи України: нисхідні та висхідні тенденції. *Сучасна українська політика*. 2013. Вип. 28. С. 60-69.
27. Лебедюк В.М. Типологія партійних систем: минуле та сьогодні. *Політичний менеджмент*. 2013. Вип. 59. С. 97-110.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ З ДИСЦИПЛІНИ «КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО УКРАЇНИ»

1. Конституційно-правові норми та інститути конституційного права України. Система конституційного права України.
2. Джерела конституційного права України.
3. Поняття та основні принципи конституційного ладу України.
4. Конституційні принципи інституту прав та свобод особи в Україні.
5. Конституційні права, свободи та обов'язки людини і громадянина в Україні, їх класифікація.
6. Гарантії прав та свобод людини і громадянина в Україні.
7. Принципи законодавства України про громадянство.
8. Конституційно-правове регулювання виборів в Україні.
9. Конституційно-правовий статус політичних партій в Україні.
10. Конституційно-правовий статус Верховної Ради України.
11. Конституційно-правовий статус Президента України.
12. Конституційно-правовий статус Кабінету Міністрів України.
13. Основи конституційно-правового статусу Конституційного Суду України.
14. Центральні та місцеві органи виконавчої влади в Україні.
15. Система місцевого самоврядування в Україні та його принципи.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Конституційне право України / За ред. В. Я. Тація, В. Ф. Погорілка, Ю. М. Тодики. – К.: Український центр правничих студій, 1999. – 376 с.
2. Конституційне право України / За ред. Ю. М. Тодики, В. С. Журавського. – К.: Ін Юре, 2002. – 544 с.
3. Конституція України. Науково-практичний коментар / За заг. ред. К. Чижмарь та О. Лавриновича. – К.: Видавничий дім “Професіонал”, 2018. – 290 с.
4. Конституція України. Науково-практичний коментар / редкол.: В. Тацій, О. Петришин, Ю. Барабаш та ін; Нац. акад. прав. наук України. – 2-ге вид., переробл. і допов. – Х.: Право, 2011. – 1128 с.
5. Конституція України. Науково-практичний коментар / редкол.: В. Я. Тацій (голова редкол.), О. В. Петришин (відп. секретар), Ю. Г. Барабаш та ін.; Нац. акад. прав. наук України. – 2-ге вид, переробл. і допов. – Х.: Право, 2011. – 1128 с.
6. Кравченко В. Конституційне право України: Навчальний посібник. – Вид. 6-те, виправлене та доповнене. – К.: Атіка, 2008. – 592 с.
7. Мартинюк Р. Організація державної влади у змішаній республіканській формі правління: теоретико-правовий аналіз : моногр. Рівне: Видавець О. Зень, 2020. 500 с.
8. Кушніренко О., Слінько Т. Права і свободи людини та громадянина. – Х.: Факт, 2001. – 440 с.
9. Погорілко В. Конституційне право України : підруч. / В. Ф. Погорілко, В. Л. Федоренко. – 2-ге вид., переробл. та доопр. – К.: Алерта, 2010. – 432 с.
10. Скрипнюк О. Курс сучасного конституційного права України:

Академічне видання. – Х.: Право, 2009. – 468 с.

11. Шаповал В. Конституційне право зарубіжних країн. Академічний курс : підруч. – К: Юрінком Інтер, 2010. – 464 с.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ З ДИСЦИПЛІНИ «ІСТОРІЯ ПОЛІТИЧНОЇ ДУМКИ»

1. Політична і правова думка в країнах Стародавнього Сходу: Індія.
2. Політична і правова думка в країнах Стародавнього Сходу: Китай.
3. Політичні і правові вчення в Стародавній Греції: загальна характеристика.
4. Політичні і правові вчення Західної Європи у період Середньовіччя: головні представники та їх ідеї.
5. Політичні і правові вчення Європи в епоху Відродження та Реформації: загальна характеристика.
6. Вчення Н. Макіавеллі про державу і політику.
7. Головні політико-правові ідеї Реформації.
8. Політичні і правові вчення США в XVIII–XIX ст..
9. Ідея прав людини в політико-правовій думці Нового часу: загальна характеристика.
10. Політико-правова ідеологія націонал-соціалізму.
11. Лібералізм: історія ідей та сучасність (розвиток вчення): загальна характеристика.
12. Консерватизм: історія ідей та сучасність (розвиток вчення): загальна характеристика.
13. Становлення сучасної соціал-демократії. Соціал-демократія в повоєнний період.
14. Концепція правової держави: сутність та ознаки.
15. Сутність і характерні риси неомарксизму у XX ст.
16. Загальна характеристика теорії інституціоналізму.
17. Загальна характеристика біхевіоралістичних теорій політики.
18. Ч.Мерріам – засновник нової науки про політику.
19. Г.Лассуелл про предмет політичної науки.
20. Характеристика нормативних політичних теорій.
21. Т.Парсонс про сутність функціоналізму.
22. Теорія політичних систем Г. Алмонда.
23. Проблеми стійкості демократії у праці Г. Алмонда і С. Верби «Громадянська культура і стабільність демократії».
24. Системний підхід до аналізу політики.
25. Вчення Х. Арендт про політику.
26. Постіндустріальне суспільство і його особливості в теорії Е. Тоффлера.
27. Теорія цивілізації і політичного розвитку С. Хантінгтона.
28. Концепція З. Бжезінського про світову політику.
29. Світ-системний аналіз І. Валлерстайна.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Алмонд Г.А., Верба. Громадянська культура і стабільність демократії. Політичні дослідження. 1992. № 4. С. 593–600.
2. Демократія : Антологія / Упоряд. О. Проценко. Київ : Смолоскип, 2005. 1108 с.
3. Енциклопедія політичної думки. / Пер. з англ. К.: Дух і Літера, 2000. 472 с.
4. Історія зарубіжних політичних вчень: навч. пос. Кирилюк Ф.М. К.: ЦНЛ, 2008.
5. Історія політичної думки: підручник: у 2-х т. / за заг. ред. Н. М. Хоми ; [Т. В. Андрущенко, О. В. Бабкіна, І. Ю. Вільчинська та ін.]; 2-е вид., перероб. і доп. – Львів : «Новий Світ–2000», 2017. – Т.2.: ХХ – початок ХХІ ст. – 598 с.
6. Консерватизм: Антологія / Упоряд. О. Проценко, В. Лісовий. – К.: Вид-во «Смолоскип», 2008. – 872 с.
7. Лібералізм: Антологія. 2-ге вид. / Упоряд. О. Проценко, В. Лісовий. – К.: ВД «Простір», «Смолоскип», 2009. 1128 с.
8. Макіавеллі, Нікколо. Флорентійські хроніки; Державець / Пер. з іт. А. Перепаді; Худож.-ілюстратор І. Яхін; Худож.-оформлювачі Б. П. Бублик, В. А. Мурликін. — Харків: Фоліо, 2007. – 511 с.
9. Себайн Дж., Торсон Т. Історія політичної думки. – К.: Основи, 1997. 838 с.
10. Хрестоматія з історії політичних вчень: посібник / Уривалкін О. М.К.: Дакор, 2008.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ З ДИСЦИПЛІНИ «ТЕОРІЯ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН»

1. Теорія міжнародних відносин: генеза, предметна галузь, взаємозв'язок з іншими дисциплінами.
2. Класична традиція в теорії міжнародних відносин (аналіз праць Фукідіда, Н. Макіавеллі, Т. Гоббса).
3. Ліберально-ідеалістична традиція в теорії міжнародних відносин (аналіз праць І. Канта, Г. Гроція).
4. Реалістична парадигма міжнародної політики Г. Моргентау. Неореалізм К. Волтца.
5. «Великі суперечки» в теорії міжнародних відносин.
6. Поняття «транс націоналізму». Концепції «транс націоналізації» Дж. Ная, Р. Кеохейна.
7. Марксизм і неомарксизм в теорії міжнародних відносин.
8. Цивілізаційний підхід в теорії міжнародних відносин (вчення М. Данилевського, А. Тойнбі, О. Шпенглера, С. Хантінгтона).
9. Еволюція міжнародної системи: від Вестфальського миру (1648 р.) до постбіполярної системи міжнародних відносин.
10. Національна держава у сучасних міжнародних відносинах.

Класифікації держав у міжнародній системі.

11. Недержавні учасники міжнародних відносин. Роль міжнародних міжурядових і неурядових організацій у сучасній світовій системі.

12. Поняття «національні інтереси». Структура національного інтересу та типології національних інтересів.

13. Цілі, засоби і стратегії учасників міжнародних відносин: поняття, типології.

14. Основні компоненти зовнішньополітичної могутності міжнародного актора.

15. Роль сили в міжнародних відносинах. Збройне насилля і його форми.

16. Поняття «національної безпеки» і «міжнародної безпеки». Типологізація систем безпеки. Нові загрози міжнародній безпеці.

17. Поняття «дипломатії», її форми і методи. Особливості сучасної дипломатії.

18. Співвідношення права і моралі як регуляторів міжнародних відносин. Теоретичні підходи до трактування місця моралі в міжнародних відносинах.

19. Поняття «міжнародного конфлікту». Типологізація конфліктів. Фази розвитку міжнародного конфлікту.

20. Війна як явище суспільного життя. Типологія воєн. Вчення К. фон Клаузевіца про війну.

21. Зовнішня політика України: засади, пріоритети, напрями.

22. Геополітичне становище України в умовах сучасних європейських та євразійських процесів і глобальних трансформацій ХХІ ст.

23. Європейська інтеграція України як стратегічний напрям розвитку країни: здобутки і проблеми.

24. Геополітичні зміни в Євразії після провалу російської агресії проти України.

25. Глобалізація як тенденція сучасного світового розвитку: поняття, основні прояви, позитивні й негативні наслідки.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Глобалізація і сучасний міжнародний процес / за заг. ред. Б. Гуменюка і С. Шергіна. – К.: Університет Україна, 2009. – 508 с.

2. Китайський проект «Один пояс, один шлях» та його можливості для України // <https://hvylyya.net/analytics/economics/kitayskiy-proekt-odin-poyas-odin-shlyah-ta-yogo-mozhливosti-dlya-ukrayini.html>

3. Коппель О.А., Пархомчук О.С. Альтернативні моделі міжнародного порядку// <http://socio-journal.kpi.kiev.ua/archive/2017/1-2/10.pdf>

4. Лісовський П.М., Лісовська Ю.П. Теорія міжнародних відносин : навчальний посібник. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2022. 176 с.

5. Мальський М., Мацяк М. М. Теорія міжнародних відносин: Підручник. 3-е вид., перероблене і доп. – К.: Знання, 2007. – 461 с.

6. Міжнародні відносини та світова політика: підручник / кер. авт. кол. В. Ю.Крушинський; за ред. В. А. Манжоли. – К.: Вид-во полігр. центр «Київський університет», 2010. – 863 с.

7. Міжнародні відносини: Історія. Теорія. Економіка. Право: навч. посіб. / М. З. Мальський та ін. – К.: Знання, 2010. – 463 с.
8. Міжнародні системи і глобальний розвиток / підручник; кер. авт. колективу О. А.Коппель; за ред. Л. В.Губерського, В. А. Манжолі. Київ.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008.
9. Пастка Кіндлбергера// <https://www.project-syndicate.org/commentary/trump-china-kindleberger-trap-by-joseph-s--nye-2017-01/russian>
10. Теорія війни// <https://day.kyiv.ua/uk/article/den-planeti/teoriya-viyni>
11. Теорія завершення війни. Політологи Хайн Гоманс і Ден Райтер розбирають можливі сценарії закінчення війни в Україні для The New Yorker// <https://forbes.ua/war-in-ukraine/teoriya-zavershennya-viyni-politologi-khayn-gomans-i-den-rayter-rozbirayut-mozhlivi-stsenarii-zakinchennya-viyni-v-ukraini-dlya-the-new-yorker-30092022-8707>
12. Чекаленко Л.Д., Федуняк С.Г. Зовнішня політика України від давніх часів до наших днів): підручник / Л. Д. Чекаленко, С. Г. Федуняк; за заг. Ред. Л. Д. Чекаленко. – К.: Вид. дім «Персонал», 2010. – 464 с.
13. Шергін С. О. Політологія міжнародних відносин: навч. посіб. / С.О. Шергін. – Дипломатична академія України при МЗС України, 2013. – 204 с.
14. Ялі М. Поняття та підходи до тлумачення світового порядку // <http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/16005/14-Ijali.pdf?sequence=1>

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ З ДИСЦИПЛІНИ «ПОРІВНЯЛЬНА ПОЛІТОЛОГІЯ»

1. Еволюція та розвиток порівняльних політологічних досліджень.
2. Основні підходи та школи порівняльно-політологічних досліджень: біхевіоризм, структурний функціоналізм, інституціоналізм та неоінституціоналізм, теорія раціонального вибору;
3. Кількісні та якісні методи у порівняльних політичних дослідженнях. Їх можливості і обмеження;
4. Сутність порівняльного методу та його різновиди;
5. Критерії порівняння політичних систем;
6. Критерії аналізу політичних партій та партійних систем;
7. Критерії аналізу демократії і демократизації;
8. Можливості і обмеження індексів демократії;
9. Критерії порівняльного аналізу політичної культури;
10. Критерії порівняльного аналізу політичних інститутів у різних формах правління;
11. Критерії порівняння різних форм державного устрою;
12. Критерії порівняльного аналізу політичних режимів;
13. Теорія ігор та можливості її застосування в політичній науці.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Зіллер Ж., Політико-адміністративні системи ЄС. Порівняльний аналіз. – К.: Основи, 1996. – 420 с.
2. Романюк А.С. Порівняльний аналіз політичних інститутів країн Західної Європи. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. – С. 6 – 40.
3. Сарторі Дж. Порівняльна конституційна інженерія: Дослідження структур, мотивів і результатів. – К.: АртЕк, 2001. – 224 с.
4. Політична думка ХХ – початку ХХІ століть: методологічний і доктринальний підходи : підручник : у 2-х т. / за заг. ред. Н. М. Хоми ; [Т. В. Андрущенко, О. В. Бабкіна, В. П. Горбатенко та ін.]. – Львів : «Новий Світ-2000», 2016. – Т. 1.
5. Історія політичної думки : навч. енцикл. словник-довідник для студентів вищ. навч. закл. / за заг. ред. Н. М. Хоми. Львів : Новий Світ-2000, 2014. 766 с.
6. Пауел Дж.-Б. Сучасні демократичні країни. Участь у політичному житті, стабільність і насильство / пер. з англ.: Христенко О.В., Горбатько В.К. Харьков: Каравела, 2004. 288 с.
7. Порівняльна політика. Основні політичні системи сучасного світу/За заг.ред. В.Бакірова, М.Сазонова. Х.:ХНУ імені В.Н.Каразіна,2008. 576 с.
8. Романюк А.С.Порівняльний аналіз політичних інститутів країн Західної Європи: моногр. / Львівський національний ун-т ім. Івана Франка. Л.: ВЦ ЛНУ імені І.Франка, 2007. 391 с.
9. Україна у пошуку стратегій суспільно-політичного розвитку (1991–2018 рр.). Київ: ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2019. 352 с
10. Kesselman Mark, Krieger Joel, William A. Joseph Introduction to Comparative Politics. Political Challenges and Changing Agendas 8th Edition Cengage Learning, Inc 2019. 770 p.
11. Eckstein Harry A Perspective on Comparative Politics, Past and Present Research Schools and Modes of Explanation URL:
https://www.corwin.com/sites/default/files/upm-binaries/24808_Ch_01.pdf
12. Hall Peter A and Taylor Rosemary C. R. Political Science and the Three New Institutionalisms. https://www.mpifg.de/pu/mpifg_dp/dp96-6.pdf
13. Daalder Hans State formation, parties and democracy. Studies in comparative European politics
https://www.dbnl.org/tekst/daal024stat01_01/daal024stat01_01.pdf
14. Keman Hans Comparing political systems: Towards positive theory development Working Papers Political Science No. 2006/01 Department of Political Science Vrije Universiteit Amsterdam
<https://research.vu.nl/ws/portalfiles/portal/74100296/2ACBD484-1279-D040-8BAD682A66091259>
15. Порівняльний аналіз політичних інститутів країн Вишеградської групи та інших країн Центрально-Східної Європи: монографія / А. С. Романюк, В. С. Литвин. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2016. 548 с.
16. Романюк А., Литвин В. Порівняльний аналіз політичних інститутів і систем країн Західної Європи: монографія. Том 1: Особливості міжінституційних

відносини у трикутнику “глава держави – парламент – уряд” та їхні наслідки для політичного процесу / Анатолій Романюк (гол. наук. ред.), Віталій Литвин. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2020. 456 с.

IV. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ, СТРУКТУРА ОЦІНКИ ТА ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ ВСТУПНИКІВ

Фахове вступне випробування для вступників на навчання в аспірантурі проводиться у формі усного екзамену.

Бал фахового вступного випробування визначається за 100-бальною системою, одержаною за відповіді на питання екзаменаційного білета.

Критерії оцінювання	Бальна шкала оцінювання			
	«Відмінно» (91 - 100)	«Добре» (76-90)	«Задовільно» (61-75)	«Незадовільно» (до 60)
Повнота відповіді	Повна	Повна	Неповна	Неповна
Глибина і різносторонність знань	Достатні	Належні	Задовільні	Відсутні
Системність та логіка викладу матеріалу	Систематизоване, логічне	Логічне	Відсутні	Відсутні
Знання базового законодавства та літератури	Глибоке, використовуються при відповіді	Достатнє, використовуються при відповіді	Мінімальне, частково використовуються	Відсутнє
Уміння узагальнювати викладений матеріал	Обґрунтовані висновки	Частково обґрунтовані висновки	Поверхнево обґрунтовані висновки	Відсутні висновки

Вступники допускаються до участі у конкурсі, якщо оцінка за виконання завдань вступного випробування складає 61 бал і більше за 100-бальною шкалою оцінювання.

Якщо підсумковий бал за результатами вступного випробування вступників становить менше 61 бала, то вони не допускаються до участі у конкурсному відборі.

V. ПОЛІТИКА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Кожен абітурієнт під час складання фахового вступного випробування повинен дотримуватися моральних норм, правил етичної поведінки та принципів академічної доброчесності, а саме:

- самостійно виконувати завдання;
- не принижувати будь-яким чином гідність інших абітурієнтів, учасників освітнього процесу, запобігати таким діям з боку інших осіб;
- дотримуватися правил ділового етикету в поведінці та норм культури спілкування у комунікації з абітурієнтами, здобувачами вищої освіти, викладачами та співробітниками НаУОА;

- не використовувати телефон або гаджети під час проведення фахового вступного випробування;
- не використовувати службові або родинні зв'язки для отримання нечесної переваги.